

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm Vlt. Dilecti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

obediencia absolut : Nam absolutio ista irrita fuit. Fieri enim non potest, vt Prælato, dum prælaturam retinet, subditi, præsertim Regulares professi, obedientiam non debeant, cum prælatura & subiectio; Regimen & debita obedientia correlata sint. Quare frustra Monachi illi reuerentiam & obedientiam denuo sponderunt Abbatibus, à qua nunquam liberati erant: Absolutio enim ab obedientia sequitur renuntiationem Prælati; eam verò antecedere haud potest.

NOTANDVM Vn. Quod docent Innoc. in c. veniens, Anton. ib. n. 6. Ananias, n. 3. & seqq. Quod aliquis iuri reali, videl. dominio, aut quasi dominio, vt seruituti &c. validè renuntiet, etiam absente eo, in cuius utilitatem renuntiatio cedit; adeò, vt & possessionem, vnà cum dominio amittat, si vtrumque perdere velit: præsertim si à re abcedat, vt appareat, quòd eam pro derelicta habeat: Quin et si non recedat, sed corpore insistat, si tamen declarat, non habere se animum possidendi, cum nolit esse suam, videtur amitti possessio, iuxta l. si quis vi, 17. §. differentia. ff. de acquir. possess. vbi dicitur, quòd possessio recedit, vt quisque constituit nullo possidere. Quamdiu autem possessionem aliquis retinere vult, seu nomine suo possidere, non potest dominium perdere, vt ibidem dicitur. Hæc, inquam, doctrina locum duntaxat habet in ijs iuribus, quorum renuntiatio libera in nostra potestate est, non item in ecclesiasticis beneficijs ac publicis dignitatibus, quas amittere non possumus, nisi recipiente eo, à quo accepimus, sicuti constat etiam ex l. penult. ff. de offic. Præsidis, vbi dicitur, quòd Præsides provincie abdicando se non amittit imperium; vbi Gl. addit, nisi id faciat in manu Principis, à quo habet imperium. Sic & Episcopus non potest renuntiare, nisi in manu Papæ. Neque Abbas, nisi in manu Episcopi, cui subiectus est, c. vlt. causæ 16. q. vlt. c. Abbas, 8. causæ 18. q. 2. Vel in manibus Superioris sui Regularis, aut Papæ, si exceptus est, c. vlt. hoc tit.

Veruntamen, si aliquis renuntiet beneficium suum in manu Clerici pro Superiore acceptantis, quamvis sine mandato, tum va-

lebit renuntiatio quoad renuntiantem; ita vt in arbitrio Superioris postea sit, an renuntiationem ratam habere velit. Ita notat Petrus Ancharanuse. 2. hoc tit. in 6. arg. l. si ego, 24. ff. de negotijs, & consentiunt ea, quæ dixi suprâ. c. super hoc, & c. quod in diuers.

CAPITVLVM VLT.

Dilecti.

PARAPHRASIS.

Perlatum fuit ad Gregor. IX. Pontificem, quòd Abbas Monasterij S. Guilielmi, Sedi Apostolicæ immediatè subiecti, cum se insufficientem cerneret, renuntiavit Abbatibus in manibus Conuentualium suorum; qui proinde Gasparem S. Victoris Monachum in Abbatem elegerunt. Ad id rescripsit Gregorius, cessionem irritam fuisse; cum Abbas ille absque Sedis Apostolicæ assensu cedere nequiuisset. consequenter etiam electionem nullius esse momenti. Quamobrem iubet, Abbatem in locum suum restitui; postea verò permittit, vt eius cessio Apostolicæ Sedis auctoritate recipiatur.

SUMMARIVM.

1. Prælatus vel alius beneficiatus cedens in manibus non sui Superioris, vel Collatoris, sed aliorum clericorum, potest, sed non tenetur, Superior cessionem admittere.
2. Prælato petenti iusta de causa cessionem, deneganda ei non est.
3. Si non valet Prælati renunciatio, nec valet etiam electio.
4. Si presentatio ad beneficium, vel eius collatio pertineat ad Abbatem, aut electio ad Capitulum, tenetur horum consensus Episcopus requirere.

NOTANDVM I. Si Prælatus, alijsue beneficiatus cedat in manibus sui Superioris aut Collatoris, sed aliorum Clericorum, non tenetur Superior cessionem admittere. Potest tamen, si velit, eam ratam

Ooo 2 habere,

habere, vti dixi in c. quod in dubijs, & docet hic Gl. ferme communiter recepta, ver. in manibus.

QVÆRES: Cur ergo Pontifex iussit eum in locum suum restitui, atque iterum renuntiare, si priorem renuntiationem approbare potuisset. Resp. Ideo non approbasse, seu ratam habuisse cessionem factam in manibus Conventualium, quia ipsi eam pro rata, & firma habuerunt, adeò, vt veluti vacaret Abbatia, ad nouam electionem procedere ipsis liceret. Quare ad refutandum errorem istum, Papa mandauit prius restitui Abbatem in locum suum, & postea renuntiare in manibus Papæ.

2 NOTANDVM II. Si iusta aliqua de causa Abbas, vel similis Prælatus cessionem petat, ipsi neganda non est, vti etiam habetur in c. vlt. causa 16. q. vlt. & dixi de hac re supra in c. admonet, 4. hoc tit.

3 NOTANDVM III. Si non valuit renuntiatio Prælati, non potest etiam valere electio: & vniuersim si aliquis legitime destitutus non fuit, alius in locum eius legitime institui non potuit, c. hæc quippe, 10. causa 3. quæst. 6. Sic etiam dictum c. præced. Si renuntiatio, adeòque vacatio prælaturæ legitime non antecessit, non valuisse absolutionem ab obedientia. Quia hæc sequitur ad renuntiationem: vbi autem principale non consistit, nec accessorium consistere potest. Ita notauit hic Gloss. ver. electionem.

4 QVÆRIT hoc loco Ioan. Andr. num. 8. Ananias num. 11. Si præsentatio ad beneficium pertineat ad Abbatem v.g. vtrum Episcopus teneatur eius consensum requirere? Et respondent affirmatiuè, argum. c. in Lateranensi, 31. de præbendis, c. adhæc, de officio Archidiaconi, vbi & ratio afferitur: quia quod omnes tangit, ab omnibus approbari debet. Idemque simili ratione docet Gloss. in cap. vn. de rerum permut. in 6. ver. collationem, Anton. in c. quod in dubijs, num. 6. Ananias num. 27. Garcias p. 111. **5** de beneficijs, cap. 3. num. 72. Si ad alios, v.g. Capitulum pertineat electio, vel ad a-

lium v. g. Præpositum, aut Abbatem pertineat collatio beneficii; quòd Episcopus cessionem beneficiati accepturus, eius consensum requirere debeat.

Hanc doctrinam communiter receptam limitandam censeo; Quòd patronus, electores, & collator contradicere non possint, si Episcopus iusta de causa resignationem beneficiati seu absolutam, seu causà permutationis accipere velit: quia id ad officium eius, à sacris canonibus ipsi commissum spectat, vt supra dictum in c. admonet 4. Quare ea maximè de causa dictis personis renuntiatio seu recipienda, seu recepta significari debet, vt ipsi vacatione beneficii cognita ad nouam præsentationem, electionem, aut collationem procedere possint.

CAPITVLVM. I. eod. Tit. in 6.

Quoniam.

PARAPHRASIS.

Summus Pontifex renuntiare potest Papæ, tum maximè, si se insufficientem agnoscat ad regendam Ecclesiam vniuersalem. Ita definiuit Cælestinus V. præmissa deliberatione cum Cardinalibus, inter quos vnus erat Bonifacius VIII. successor illius. Cuius rei ipsemet, huius auctor, testis omni exceptione maior exiit.

SUMMARIVM.

1. Summus Pontifex potest liberè Papæ renuntiare, neque obest, quòd renuntiatio hac non possit fieri in manu Superioris, ita enim fieri debet renuntiatio respectu illius, qui Superiorem habet.
2. Si Papa se Pontificatu abdicat, hanc abdicationem Deus acceptat, hoc est, Pontificiam potestatem ab eo tollit.
3. Grauisimè peccabit Pontifex, si absq. necessitate Papæ renuntiet.

In con-